

Tillämpningsanvisningar OPF-KL 18

**OMSTÄLLNINGSSTÖD OCH PENSION FÖR FÖRTROENDEVALDA
(OPF KL18)**

**REGION
KRONOBERG**

Innehållsförteckning

Allmänt.....	3
OPF-KL.....	3
Vilka förmåner har en förtroendevald rätt till?.....	3
Pensionsmyndighet för förtroendevalda.....	3
Omställningsstöd.....	4
Rätt till aktiva omställningsinsatser enligt OPF-KL.....	4
Aktiva omställningsinsatser.....	4
Ansökan.....	4
Beslut.....	4
Information.....	4
Ekonomiskt omställningsstöd.....	4
Rätt till ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF-KL.....	4
Regler för ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF-KL.....	4
Ansökan.....	5
Beslut.....	5
Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning.....	5
Samordning med förvärvsinkomst.....	5
Uppgiftsskyldighet.....	6
Information.....	6
Förlängt ekonomiskt omställningsstöd.....	6
Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF-KL.....	6
Regler för förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF-KL.....	6
Ansökan.....	6
Beslut.....	6
Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning.....	7
Samordning med förvärvsinkomst.....	7
Uppgiftsskyldighet.....	7
Information.....	7
Kvalifikationstid för omställningsstöd.....	7
Pensionsbestämmelser.....	8
Situationer då pensionsbestämmelserna <i>inte</i> gäller.....	8
Anmärkning angående 67årsregeln.....	8
Information och uppgiftsskyldighet.....	8
Avgiftsbestämd ålderspension.....	8
Pensionsinformation.....	8
Ansökan om avgiftsbestämd ålderspension.....	8
Sjukpension.....	9
Ansökan om sjukpension.....	9
Uppgiftsskyldighet.....	9
Efterlevandeskydd.....	9

Ansökan om borttagande av efterlevandeskydd	9
Ansökan om utbetalning av efterlevandeskydd.....	9
Information om efterlevandeskydd.....	10
Familjeskydd (reviderat i enlighet med OPF-KL 18)	10
Familjeskydd till efterlevande vuxen.....	10
Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen	10
Familjeskydd till efterlevande barn.....	10
Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn	10
Ansökan om familjeskydd och utbetalning av förmåner	11
Information om familjeskydd	11

Allmänt

OPF-KL

Regionfullmäktige har den 28 november 2018 antagit förslag till reviderade bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL18). OPF-KL18 gäller för förtroendevalda som tidigare omfattats av OPF-KL14 eller som tillträder vid valet 2018 och inte tidigare omfattats av PBF eller PRF-KL i kommunen, landstinget/regionen eller kommunalförbundet.

OPF-KL18 gäller, i likhet med OPF14, inte för förtroendevalda som avgått 2014-12-31 eller senare (eller tidigare avgått) med rätt till visstidspension, annan egenpensionsförmån, avgångsersättning eller livränta. För dessa förtroendevalda fortsätter PBF eller PRF-KL att gälla.

Regionstyrelsens personalutskott är pensionsmyndighet för förtroendevalda och ska enligt reglemente fastställa tillämpningsanvisningar för OPF-KL18.

OPF-KL består av två delar:

Omställningsstöd

- Aktiva omställningsinsatser
- Ekonomiskt omställningsstöd
- Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Pensionsbestämmelser

- Avgiftsbestämd ålderspension
- Efterlevandeskydd
- Sjukpension
- Familjeskydd

Vilka förmåner har en förtroendevald rätt till?

Förtroendevald med sammanlagda uppdrag på minst 40 procent omfattas av samtliga ovanstående förmåner. Fritidspolitiker - med sammanlagda uppdrag under 40 procent omfattas av avgiftsbestämd ålderspension och efterlevandeskydd.

Pensionsmyndighet för förtroendevalda

Regionstyrelsens personalutskott är pensionsmyndighet i Region Kronoberg och har till uppgift att tolka och tillämpa OPF-KLs regler.

Vid beslut om pensioner och omställningsstöd ska pensionsmyndigheten göra en skälighetsbedömning och vid behov göra erforderliga justeringar.

Pensionsmyndigheten ansvarar för att det finns tillämpningsanvisningar för den praktiska hanteringen av förmånerna enligt OPF-KL.

Omställningsstöd

Rätt till aktiva omställningsinsatser enligt OPF-KL

För att vara berättigad till aktiva omställningsinsatser enligt OPF-KL ska nedanstående villkor vara uppfyllda:

- Uppdrag på sammanlagt minst 40 % i Region Kronoberg.
- Minst 4 års sammanhängande uppdragstid i Region Kronoberg vid avgången.
- Ej fyllt 65 år vid avgången.

Aktiva omställningsinsatser

- Förtroendevald ska erbjudas möjlighet till aktiv omställningsinsats på liknande sätt som gäller för anställda i Region Kronoberg.

Ansökan

- Förtroendevald ska lämna skriftlig ansökan till Region Kronoberg om aktiv omställningsinsats senast 3 månader efter avgången från uppdraget.
- Den förtroendevalde anger själv, i den mån det är möjligt, vilken typ av aktiv omställningsinsats som önskas och uppskattad kostnad för denna.
- Blankett för ansökan finns på Region Kronobergs hemsida och hos pensionshandläggaren.

Beslut

- Pensionsmyndigheten fattar beslut i varje enskilt fall.
- Inför valet 2023 fastställs ett rekommenderat kostnadstak för aktiv omställningsinsats.

Information

- Pensionshandläggaren ska i samband med att den förtroendevalde avgår från uppdraget informera om reglerna för aktiva omställningsinsatser.

Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF-KL.

Nedanstående villkor ska vara uppfyllda:

- Uppdrag i Region Kronoberg på sammanlagt minst 40 %.
- Minst 1 års sammanhängande uppdragstid i Region Kronoberg vid avgången.
- Ej fyllt 65 år vid avgången.

Regler för ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF-KL

- Varje år i uppdraget ger rätt till utbetalning i 3 månader av ekonomiskt omställningsstöd.
- Maximal utbetalningstid är 3 år.
- Utbetalningarna kan ske som längst t o m månaden innan den förtroendevalde fyller 65 år.
- Ekonomiskt omställningsstöd beräknas på årsarvodet året före avgångstidpunkten.
- Storleken på omställningsstödet är 85 % år 1 och 2, och 60 % år 3.

- Under utbetalningsår 2 och 3 ska det ekonomiska omställningsstödet samordnas/minskas med förvärvsinkomster. Samordningen sker månadsvis. Från samordningen undantas dock först ett belopp som per månad räknat motsvarar 1/12 av gällande prisbasbelopp.
- Omställningsstödet upphör om den förtroendevalde får nytt uppdrag i Region Kronoberg på sammanlagt minst 40 %.
- För att få ekonomiskt omställningsstöd krävs egen aktivitet från den förtroendevalde i syfte att hitta annan försörjning.
- Ekonomiskt omställningsstöd beräknas och betalas ut av Region Kronoberg.

Ansökan

- Förtroendevald ska lämna skriftlig ansökan till Region Kronoberg om ekonomiskt omställningsstöd senast 3 månader efter avgången från uppdraget.
- Blankett för ansökan finns på Region Kronobergs hemsida och hos pensionshandläggaren.

Beslut

- Pensionsmyndigheten fattar beslut i varje enskilt fall.

Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning

- Under de första 3 månaderna med ekonomiskt omställningsstöd krävs ingen egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning.
- För tid därefter ska den förtroendevalde efter anmodan kunna visa/styrka att arbete har sökts fortlöpande under perioden.
- Om den förtroendevalde inte sökt arbete i tillräcklig omfattning, inte tagit erbjudet arbete eller deltagit i planerad utbildning, kan den förtroendevalde bli skyldig att återbetala hela eller delar av det utbetalda omställningsstödet.
- Beslut om återbetalning fattas av pensionsmyndigheten.

Samordning med förvärvsinkomst

- Under utbetalningsår 1 sker ingen inkomstsamordning.
- Under utbetalningsår 2 och 3 ska det ekonomiska omställningsstödet samordnas/minskas med förvärvsinkomst. Samordningen ska ske månadsvis. Innan samordningen görs undantas ett fribelopp motsvarande 1/12 av det aktuella prisbasbeloppet.
- Förtroendevald ska varje månad under utbetalningsår 2 och 3 lämna inkomstuppgift, senast den 10:e i månaden efter det att inkomsten betalats ut.
- Inkomstuppgift ska lämnas även de månader då förvärvsinkomsten är noll kronor.
- Inlämnad inkomstuppgift är en förutsättning för att ekonomiskt omställningsstöd ska betalas ut. Om inkomstuppgift inte har lämnats in, sker ingen utbetalning förrän inkomstuppgiften har kommit Region Kronoberg tillhanda.
- Utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd sker i slutet av den månad då inkomstuppgift lämnats in.
- Blankett för inkomstuppgift finns på Region Kronobergs hemsida och hos pensionshandläggaren.

Uppgiftsskyldighet

- Den förtroendevalde är skyldig att lämna de uppgifter Region Kronoberg begär och som behövs för att kunna bedöma rätten till och beräkna omställningsstöd.

Information

- Pensionshandläggaren ska i samband med att den förtroendevalde avgår från uppdraget informera om de regler som gäller för omställningsstöd och förlängt omställningsstöd.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF-KL

Nedanstående villkor ska vara uppfyllda:

- Uppdrag på sammanlagt minst 40 % i Region Kronoberg.
- Minst 8 års sammanhängande uppdragstid i Region Kronoberg vid avgången.
- Ej fyllt 65 år.

Regler för förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt OPF-KL

- Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan betalas ut tidigast från 61 års ålder och endast i direkt anslutning till att det ekonomiska omställningsstödet upphör.
- Det förlängda omställningsstödet beviljas och betalas ut för 1 år i taget.
- Utbetalningarna kan ske som längst t o m månaden innan den förtroendevalde fyller 65 år.
- Det förlängda omställningsstödet beräknas på årsarvodet året före avgångstidpunkten.
- Storleken på det förlängda omställningsstödet är 60 %.
- Det förlängda omställningsstödet ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster, inget fribelopp finns.
- Det förlängda omställningsstödet upphör om den förtroendevalde får nytt uppdrag i Region Kronoberg på sammanlagt minst 40 %.
- För att få förlängt omställningsstöd krävs egen aktivitet från den förtroendevalde i syfte att hitta annan försörjning.
- Förlängt ekonomiskt omställningsstöd beräknas och betalas ut av Region Kronoberg.

Ansökan

- Förtroendevald ska lämna skriftlig ansökan till Region Kronoberg om förlängt ekonomiskt omställningsstöd, senast 3 månader innan rätten till förlängt omställningsstöd inträder.
- För fortsatt utbetalning fordras årsvis ansökan, senast 3 månader innan den nya utbetalningsperioden ska påbörjas.
- Blankett för ansökan finns på Region Kronobergs hemsida och hos pensionshandläggaren.

Beslut

- Pensionsmyndigheten fattar beslut i varje enskilt fall.

Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning

- Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning krävs under hela den tid den förtroendevalde har rätt till förlängt omställningsstöd.
- I övrigt gäller samma regler som vid ekonomiskt omställningsstöd.

Samordning med förvärvsinkomst

- Det förlängda omställningsstödet ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster under hela utbetalningstiden. Samordningen ska ske månadsvis. Det finns inget fribelopp.
- Samma regler om inlämning av inkomstuppgift gäller som vid ekonomiskt omställningsstöd.
- Blankett för inkomstuppgift finns på Region Kronobergs hemsida och hos pensionshandläggaren.

Uppgiftsskyldighet

- Den förtroendevalde är skyldig att lämna de uppgifter Region Kronoberg begär och som behövs för att kunna bedöma rätten till och beräkna omställningsstöd.

Information

- Pensionshandläggaren ska i samband med att den förtroendevalde avgår från uppdraget informera om de regler som gäller för ekonomiskt omställningsstöd och förlängt omställningsstöd.

Kvalifikationstid för omställningsstöd

Om den förtroendevalde kommer från/går till uppdrag i kommun/region/ kommunalförbund och i sådant uppdrag omfattats av OPF-KL kan pensionsmyndigheten besluta om samberäkning av kvalifikationstiden för omställningsstöd. Samberäkningen i det individuella fallet sker i samråd med aktuell kommun/region/kommunalförbund, och kostnaden belastar varje huvudman proportionellt.

Pensionsbestämmelser

Situationer då pensionsbestämmelserna *inte* gäller

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av uppdrag i Region Kronoberg

- Har rätt att uppbära egenpension p.g.a. anställning.
- Har rätt att uppbära egenpension enligt PBF eller annat regelverk, p g a uppdrag hos annan kommun/landsting/region/kommunalförbund eller riksdag och regering.
- Har uppnått 67 års ålder.

Pensionsmyndigheten kan i särskilda fall besluta att OPF-KL ändå ska gälla.

I enlighet med SKL:s ändrade rekommendation kommer de två första punkterna ej att tillämpas i Region Kronoberg.

Anmärkning angående 67årsregeln

- Varje ny mandatperiod betraktas som ett nytt tillträde till uppdrag.

Information och uppgiftsskyldighet

- Pensionshandläggaren ska, i samband med att uppdraget tillträds, skriftligen informera den förtroendevalde om ovanstående regler.
- Den förtroendevalde ska senast 3 månader efter tillträdet lämna uppgift om ovanstående förhållande.
- Blankett finns på Region Kronobergs hemsida och hos pensionshandläggaren.

Avgiftsbestämd ålderspension

Region Kronoberg sätter årligen av pensionsavgifter, beräknade på den förtroendevaldes pensionsgrundande årsinkomst, till en pensionsbehållning i Region Kronobergs balansräkning.

- Pensionsbehållningen kan tas ut som en månadsvis pension tidigast från den tidpunkt som gäller för uttag av allmän pension, f n 61 år.
- Pensionen betalas ut livslångt.
- Pensionen beräknas och betalas ut av den upphandlade pensionsadministratören efter begäran från Region Kronoberg.

Pensionsinformation

- Pensionsmyndigheten är ansvarig för att den förtroendevalde får information om hans/hennes avgiftsbestämda ålderspension, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

Ansökan om avgiftsbestämd ålderspension

- Den förtroendevalde ska lämna skriftlig ansökan till pensionshandläggaren om utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension, senast 3 månader före önskad utbetalning.
- Blankett för ansökan finns på Region Kronobergs hemsida och hos pensionshandläggaren.

Sjukpension

- Sjukpension betalas ut under den tid den förtroendevalde har rätt till sjuk eller aktivitetsersättning.
- Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör även rätten till sjukpension. Pensionsmyndigheten kan i särskilda fall besluta om fortsatt utbetalning, dock längst till 65 år.
- Förtroendevald som avgår från uppdraget p g a sjukdom har ett efterskydd i 270 kalenderdagar efter avgången. Efterskyddet innebär rätt till sjukpension om sjuk- eller aktivitetsersättning beviljas under efterskyddstiden. Rätten till efterskydd upphör om den förtroendevalde får nytt uppdrag eller anställning med pensionsrätt.
- Under tid med sjukpension ska Region Kronoberg fortsätta att sätta av pensionsavgifter för avgiftsbestämd ålderspension.
- Sjukpension beräknas och betalas ut av den upphandlade pensionsadministratören efter begäran från Region Kronoberg.

Ansökan om sjukpension

- Den förtroendevalde ska lämna skriftlig ansökan till pensionshandläggaren om utbetalning av sjukpension, senast 3 månader efter beslutet om sjuk eller aktivitetsersättning.
- Blankett för ansökan finns på Region Kronobergs hemsida och hos pensionshandläggaren.

Uppgiftsskyldighet

- Den förtroendevalde är skyldig att lämna de uppgifter Region Kronoberg behöver för att kunna bedöma rätten till och beräkna sjukpensionen.

Efterlevandeskydd

- Avgiftsbestämd ålderspension innehåller ett obligatoriskt efterlevandeskydd.
- Efterlevandeskyddet innebär att pensionsbehållningen betalas ut till förmånstagare enligt OPF-KL, om den förtroendevalde avlider.
- Efterlevandeskyddet kan väljas bort inför att utbetalningen av avgiftsbestämd ålderspension ska påbörjas.
- Om efterlevandeskydd behålls under den tid avgiftsbestämd ålderspension utbetalas resulterar det i att den förtroendevaldes egen ålderspension blir något lägre.
- Efterlevandeskydd beräknas och betalas ut av den upphandlade pensionsadministratören efter begäran från Region Kronoberg.

Ansökan om borttagande av efterlevandeskydd

- Den förtroendevalde ska samtidigt med ansökan om utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension, på samma blankett, skriftligen ange om efterlevandeskyddet ska upphöra.

Ansökan om utbetalning av efterlevandeskydd

- I händelse av den förtroendevaldes dödsfall ska förmånstagare skriftligen ansöka till pensionshandläggaren om utbetalning av efterlevandeskydd.
- Ansökan ska ske senast 6 månader efter inträffat dödsfall.

- Blankett för ansökan finns på Region Kronobergs hemsida och hos pensionshandläggaren.

Information om efterlevandeskydd

- Pensionshandläggaren ska informera den förtroendevalde om reglerna för efterlevandeskyddet enligt ovan, i samband med avgång från uppdraget.

Familjeskydd (reviderat i enlighet med OPF-KL 18)

En förtroendevalds efterlevande har rätt till:

- Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen.
- Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

Familjeskydd till efterlevande vuxen

- Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make, maka, sambo och registrerad partner som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

- En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.
- Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.
- Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

Familjeskydd till efterlevande barn

- Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.
- Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.
- Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

- Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.
- Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp, det år dödsfallet inträffade, delat med tolv.
- Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolfedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande

barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

- Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.
- Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

- I händelse av den förtroendevaldes dödsfall ska förmånstagare skriftligen ansöka till pensionshandläggaren om utbetalning av familjeskydd/efterlevandepension.

Ansökan om familjeskydd och utbetalning av förmåner

- Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, landstinget/regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.
- Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån, anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.
- När anmälan inkommit, anses kommun, landsting/region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.
- För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.
- Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.
- Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

Information om familjeskydd

- Pensionshandläggaren ska informera den förtroendevalde om reglerna för familjeskyddet/efterlevandepensionen enligt ovan.

